

LAURA BATSTRA :

‘JE LEEFT HET FIJNSTE SAMEN ALS JE ELKAAR DE RUIMTE GEEFT’

INTERVIEW JANNEKE VAN BOCKEL FOTOGRAFIE REYER BOXEM

In deze rubriek vragen we inspirerende experts van Balans, die in hun werk opkomen voor kwetsbare kinderen én hun ouders, naar hun eigen ouderschap. **Laura Batstra** (47) is hoogleraar orthopedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen en heeft zes kinderen: ‘Ik denk dat we ouders het beste steunen door te erkennen dat opvoeden een worsteling is. Een belangrijke taak, die niet altijd vanzelf gaat, en waarbij het niet raar is dat je soms twijfelt en wanhoopt.’

‘Als kind woonde ik in een gezellig multicultureel volksbuurtje in Leeuwarden waar ik veel op straat speelde en waar altijd wel wat gebeurde. Dat is heel anders dan het nette dorp waar ik nu woon. Aanvankelijk woonde ik met mijn eigen gezin ook in een niet heel veilige buurt in Groningen. Als de kinderen buiten waren was ik continu alert. Met wie spelen ze? Zijn ze wel veilig? Nu hoef ik me daar geen zorgen om te maken, dat scheelt een hoop ruis in het hoofd. En het huis waar we nu wonen is zo ontzettend fijn. Ik vond het opvoeden van kinderen in dat gehorige rijtjeshuis in Groningen veel moeilijker dan hier in onze ruime en rustige woning. Het maakt zoveel verschil heb ik ervaren. Ik denk dat we soms te weinig stilstaan bij hoe levensomstandigheden doorwerken in de opvoeding.

ONGEVRAAGDE ADVIEZEN

Ik ben zo'n moeder die als ze een ambulance hoort, de schrik door het lijf voelt jagen. In gedachten ga ik al mijn kinderen af om te checken of het een van hen zou kunnen zijn. Niemand had me gewaarschuwd dat er zoveel angst komt kijken bij kinderen grootbrengen. Dat je zo verschrik-

kelijk kwetsbaar bent als ouder. Je wordt wel voorbereid op slapeloze nachten en dat er weinig tijd voor jezelf overblijft, maar die altijd aanwezige bezorgdheid om de kinderen en hoeveel impact dat op je heeft, dat vind ik nog steeds heftig. Alle ongevraagde adviezen die je als ouder krijgt zijn ook weinig helpend. Je moet gezond eten en koken, stress is gevaarlijk, je moet binnen de curves blijven, je moet consequent zijn – en dan zijn het ook nog tegenstrijdige adviezen. Dat helpt niet en al helemaal niet voor je zelfvertrouwen. Ouders een beetje meer vertrouwen geven dat het vaak allemaal wel goedkomt is nuttiger. Ik denk dat we ouders het beste steunen door te erkennen dat opvoeden een worsteling is. Een belangrijke taak, die niet altijd vanzelf gaat, en waarbij het niet raar is dat je soms twijfelt en wanhoopt.

EEN AAN DE BORST EN EEN IN DE BUIK

Ik ben niet zo'n planner. Het is niet zo dat ik altijd al een groot gezin wilde. Het leven had ook zo kunnen lopen dat het helemaal niet van kinderen was gekomen. Maar zo liep het niet. Ik was dertig toen ik mijn eerste man tegenkwam en dacht: met deze man klopt het, met hem durf ik het

“
Die altijd
aanwezige bezorgdheid
om je kinderen
vind ik heftig

Laura Batstra doet onder andere onderzoek naar methoden om psychiatrische overdiagnostiek te voorkomen zonder onderbehandeling te riskeren. Ze is de initiatiefnemer van Druk & Dwars, een project dat ouders, leerkrachten en medewerkers van de kinderopvang voorlichting en handvatten biedt om te voorkomen dat kinderen in het hulpverleningscircuit terechtkomen.

aan om aan kinderen te beginnen. Hij heeft ook héle mooie blauwe ogen en ik wilde wel kindjes met zulke mooie ogen, hahaha. Toch kon ik me er weinig bij voorstellen. Ik stond hoogzwanger bij dat lege wiegje, wachtend op ‘de worp’, en kon me niet voorstellen dat er echt een levend wezentje van ons in zou liggen. Na vijf maanden was ik alweer zwanger van de tweede. Ik schreef de laatste hoofdstukken van mijn proefschrift met een baby aan de borst en een in de buik.

SLAPELOZE NACHTEN

Mijn eerste man was internationaal vrachtwagenchauffeur, dus door de week stond ik er alleen voor. Onze oudste was een hele slechte slaper. Toen daar de nachtelijke borstvoedingen van de tweede bij kwamen sliep ik soms hele nachten niet. Ik weet niet meer hoe ik dat gedaan heb, want ik werkte ook nog parttime. Op een gegeven moment is mijn man drie dagen gaan werken en ik vier, maar dat werkte voor ons niet. Het was zo onoverzichtelijk en gaf zoveel onrust in de afstemming dat hij - toen de derde zich aankondigde - huisman is geworden en ik fulltime ben gaan werken, ook toen we uiteindelijk vier kinderen hadden. Mijn tweede man, met wie ik nóg twee kleintjes heb gekregen, ze zijn nu twee en drie, heeft een eigen muziekschool en kan zijn werk zelf inplannen. Hij werkt nu wat minder zodat hij veel thuis kan zijn, dat is heel praktisch want de grote kinderen zijn merendeels van de tijd bij ons omdat hun vader zijn oude liefde, de vrachtwagen, weer heeft opgepakt.

DE KINDEREN VOOROP STELLEN

Ik vond het vreselijk om te scheiden. Ik dacht: we hebben vier kinderen, wat doen we ze aan? We hebben te lang doorgemodderd denk ik, want toen we uit elkaar gingen waren de wederzijdse irritaties erg hoog opgelopen. De eerste jaren verdroegen we elkaar met moeite als we bij

elkaar over de vloer kwamen, maar we deden het wel. Bij mijn werk in de kinderpsychiatrie heb ik zoveel kinderen gezien die verscheurd werden omdat ze werden gedwongen in twee afzonderlijke werelden te leven. Waar zelfs fietsen, schoenen en andere spullen niet mee mochten naar de andere ouder en dat de andere ouder niet binnen mocht komen. Ik ben best trots dat het mijn ex en mij, ondanks alle pijn en ergernis, gelukt is om steeds de kinderen voorop de stellen en elkaar altijd te blijven steunen en erkennen als ouder.

NIET PROBLEMATISEREN

Wat mijn kinderen mij hebben geleerd, is dat je het fijnste samenleeft als je elkaar de ruimte geeft. Ruimte voor een eigen ontwikkelingstempo en een eigen pad, niet gemodelleerd naar wensen van buiten maar passend bij wat zij op dat moment nodig hebben. Ik kan trouwens iedereen een tweede leg aanraden! Ik zie mijn grote puberkinderen (17, 15, 13 en 12) van een hele nieuwe kant. Zo lief en zorgzaam, daar kan ik enorm van genieten. Als moeder van zes ben ik bovendien veel minder onzeker dan toen ik net aan kinderen begon. Met de ‘eerste lichting’ zat ik regelmatig met mijn handen in het haar, maar ik wilde mijn omgeving niet opzadelen met mijn problemen. Ik vraag anderen niet zo snel om hulp. Daar blijken meer ouders mee te worstelen. In onze Druk & Dwars oudergroepen blijkt juist het contact met ouders in hetzelfde schuitje enorm heilzaam. Als je erkent dat opvoeden niet van een leien dakje gaat, geeft dat lucht en hoef je niet te problematiseren of psychiatriseren. Dat gun ik alle ouders! <